

A blurred background image of a professional kitchen. Several chefs in white uniforms are standing and talking. In the foreground, there are stainless steel trays containing food, including green leafy vegetables and a dish of shredded white ingredients.

Välkomna till SKAL-möte 4 juli 2025

Tillsammans gör vi skillnad

Tänk på säkerheten

Var och en ansvarar för den information denne delar under mötet
Tänk efter innan du eventuellt delar information om vad som
sagts på mötet

Agenda

- Dagens tema-talare:

Livsmedelsförsörjningen i siffror- Nyckeltal och indikatorer (Serina Ahlgren, Livsmedelsverket)

Personalförsörjning under höjd beredskap/krigsplacering (Magdalena Frykstrand, Livsmedelsverket)

- Stående punkter:

- Pågående utredningar och uppdrag
- Lägesbild – Jordbruksverket
- Lägesbild – Livsmedelsverket
- Lästips och länkar

- Övriga frågor

Livsmedelsförsörjningen i siffror

Serina Ahlgren, Livsmedelsverket, enheten för livsmedelsförsörjning

” Det finns mycket bra statistik om Sveriges livsmedelsförsörjning, men tidigare har det varit svårt att få en överblick. Nu kan vi för första gången presentera en samlad bild av hur det ser ut i nuläget ”

- Ett av flera underlag för inriktning av beredskapsåtgärder
- Underlag utvärderingar och prognoser
- Synliggöra kunskapsluckor för framtida forskning
- Underlag för fortsatt dialog

Arbete och metod

Projektledare: Serina Ahlgren, Anna Nordström och Oskar Qvarfort

Författare: Serina Ahlgren, Stefanie Bastani, Daniel Bergquist, Josefin Edwall Löfvenborg, Henrik Kjellgren, Hedda Malmquist, Anna Nordström, Jessica Petrelius Sipinen och Oskar Qvarfort

Referensgrupp: LRF, Foder & Spannmål, Li, SvDh

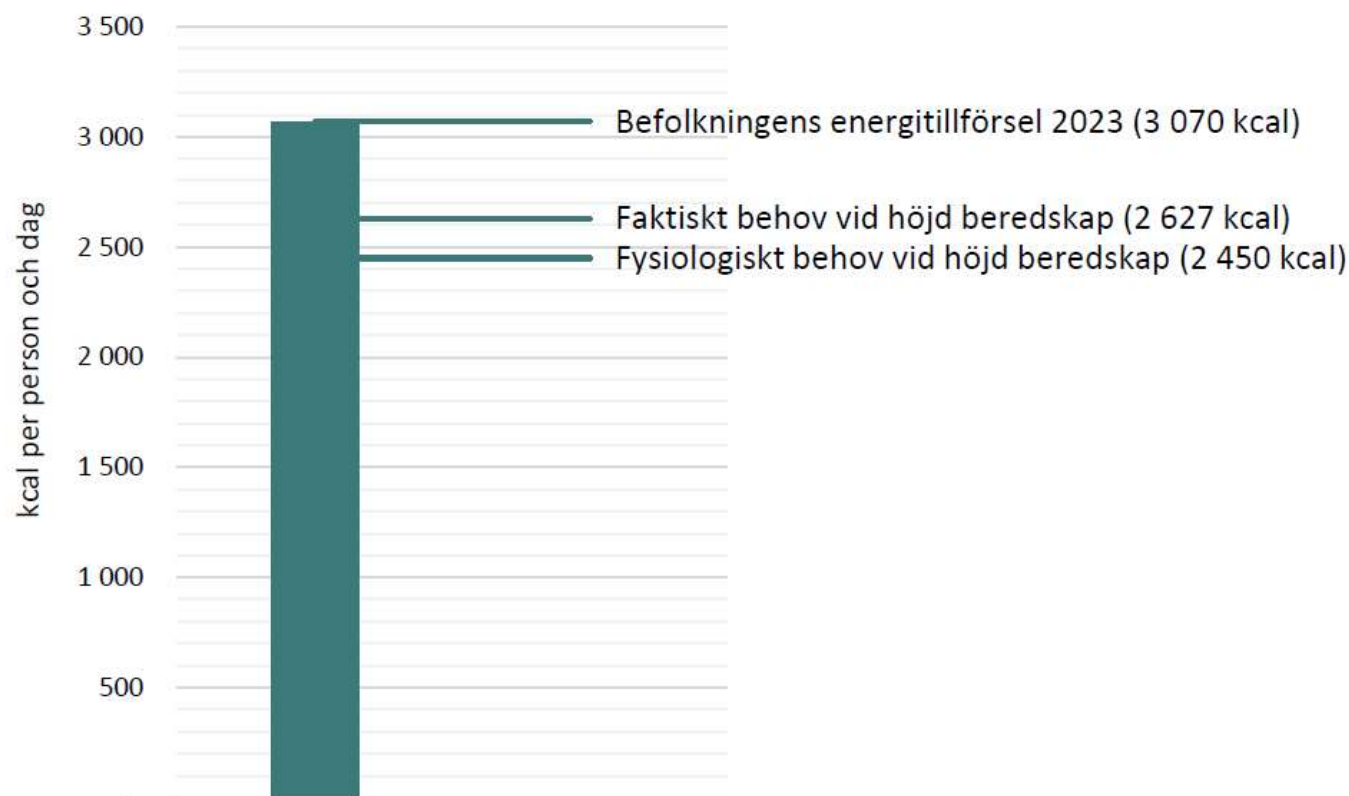
- Sammanställt och utvecklat kvantitativa indikatorer för de olika stegen i livsmedelskedjan
- Använt tillgänglig statistik för att besifra indikatorerna med nyckeltal för olika år, regioner m.m.
- I så stor utsträckning som möjligt använt öppna uppgifter och källor

Områden som vi tittar på

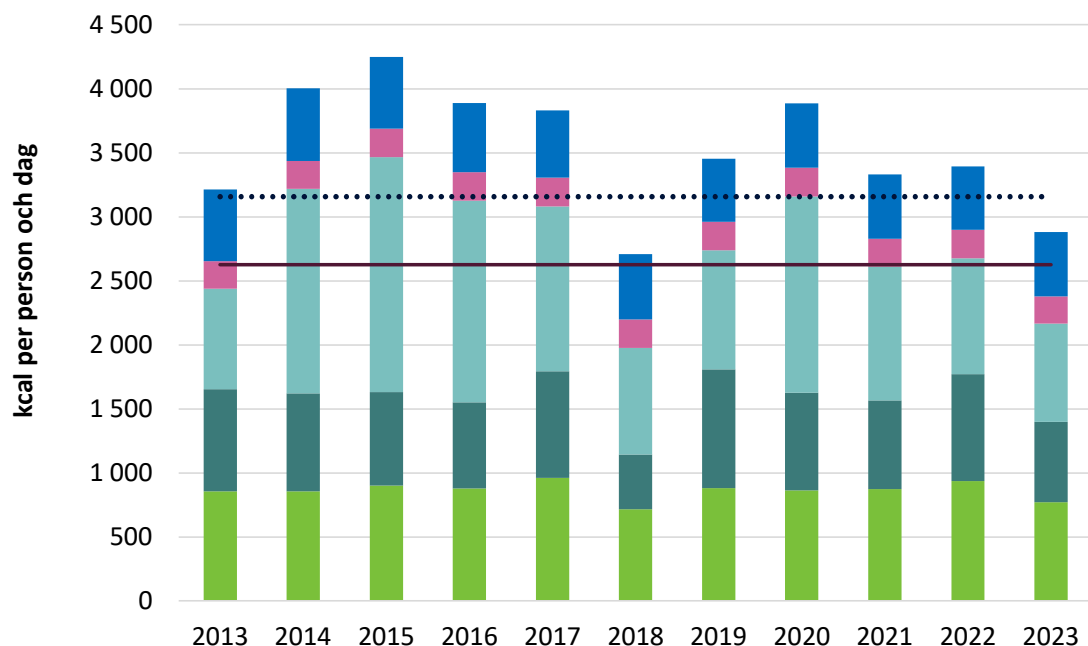
- Livsmedelskonsumtion (Sverige, EU, behov vid höjd beredskap och krig)
- Livsmedelsproduktion (Sverige, EU, energi och näringsämnen)
- Dricksvatten
- Utrikeshandel med livsmedel
- Nödvändiga resurser i produktionen (beroenden, insatsvaror, m.m.)
- Dagligvaruhandelns lager
- Hemberedskap
- Offentliga måltider
- Sårbara grupper
- Livsmedelstrygghet och priser
- Fritidsodling, fritidsfiske, bär
- Alternativa resurser (matsvinn, biprodukter, m.m.)

Nyckeltal

Vid höjd beredskap ökar det genomsnittliga behovet av mat

Livsmedelsproduktion i Sverige

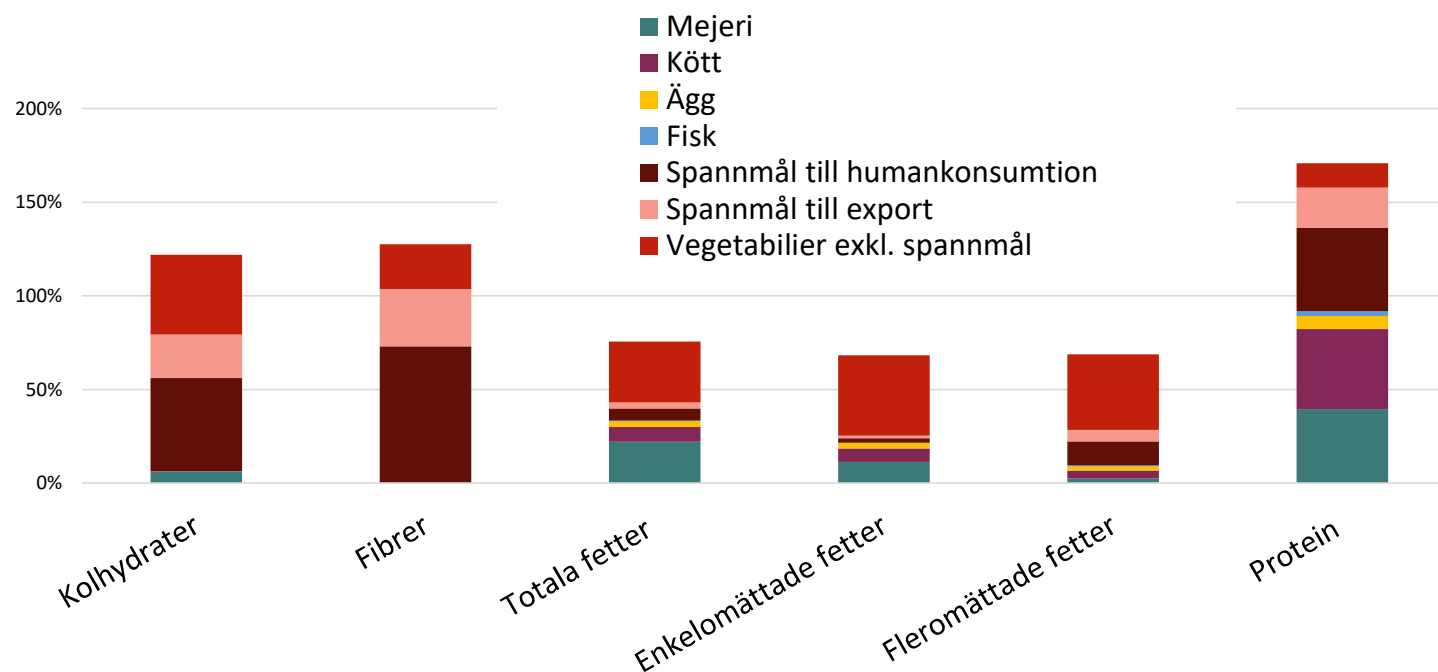

” Om vi själva skulle äta allt som produceras under ett år här i Sverige skulle det enligt beräkningarna räcka till 14 miljoner individer. Men i så fall skulle vi självklart inte kunna äta på samma sätt och samma saker som nu ”

- Invägd mjölk
- Kött, ägg och fisk
- Spannmål till export
- Spannmål till humankonsumtion
- Vegetabiliska produkter* (exkl. spannmål)
- Direktkonsumtion medelvärde
- Behov vid höjd beredskap inkl hushållssvinn

*vegetabiliska produkter = potatis, ärtor, grönsaker, frukt och bär, olja från oljeväxter, socker från sockerbeta, stärkelse från potatis.

Livsmedelsproduktion i Sverige

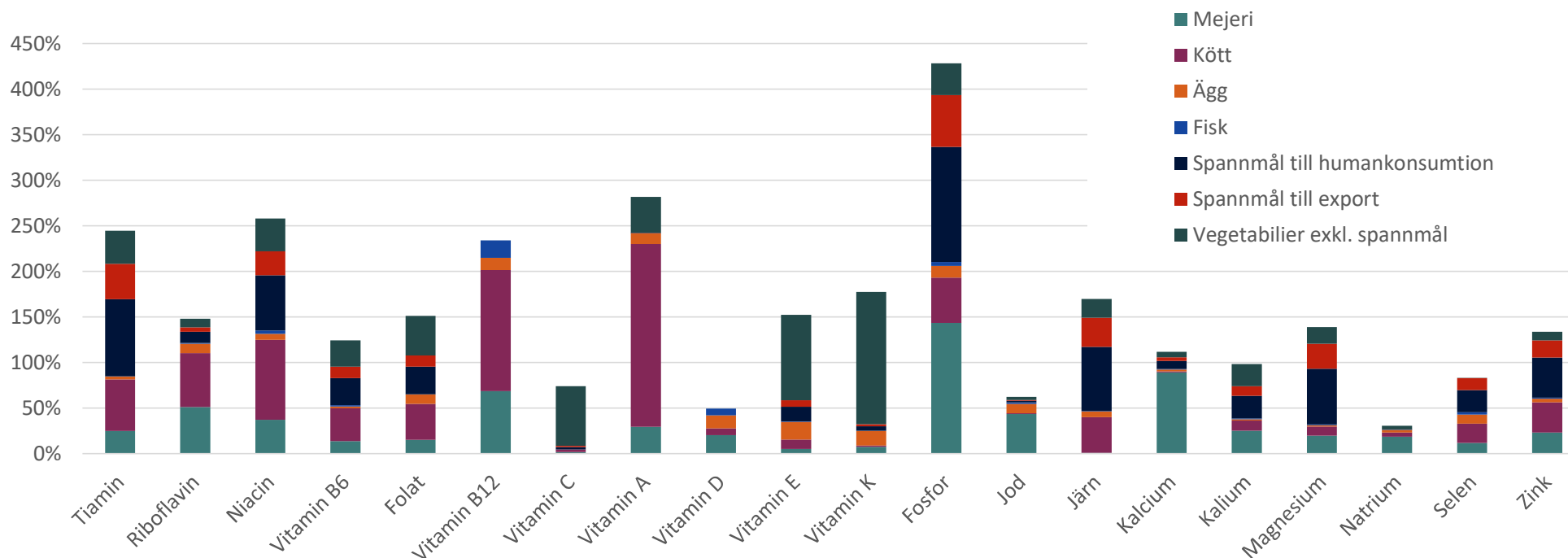

Makronäringsämnen från inhemsk produktion 2024 som andel av behovet för befolkningen. Behovet beräknat som ett medelvärde i det rekommenderade intagsintervallet i NNR (2023), protein dock enligt AR (*average requirement*). Vegetabilier = potatis, ärtor, grönsaker, frukt och bär, olja från oljeväxter, socker från sockerbeta, stärkelse från potatis

Nyckeltal

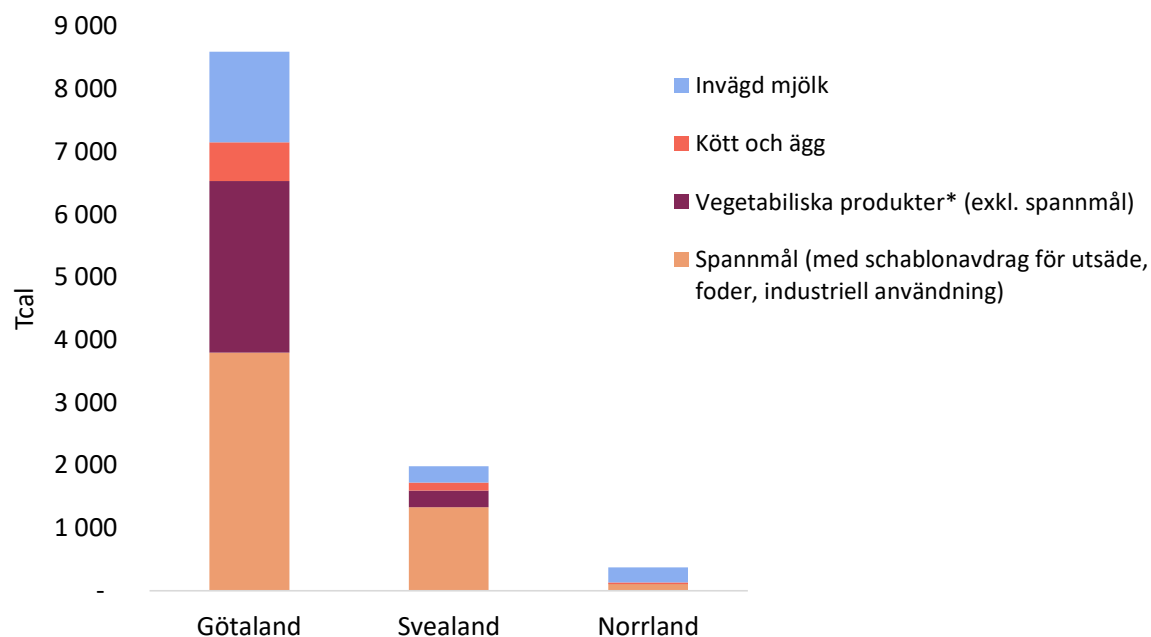
Livsmedelsproduktion i Sverige

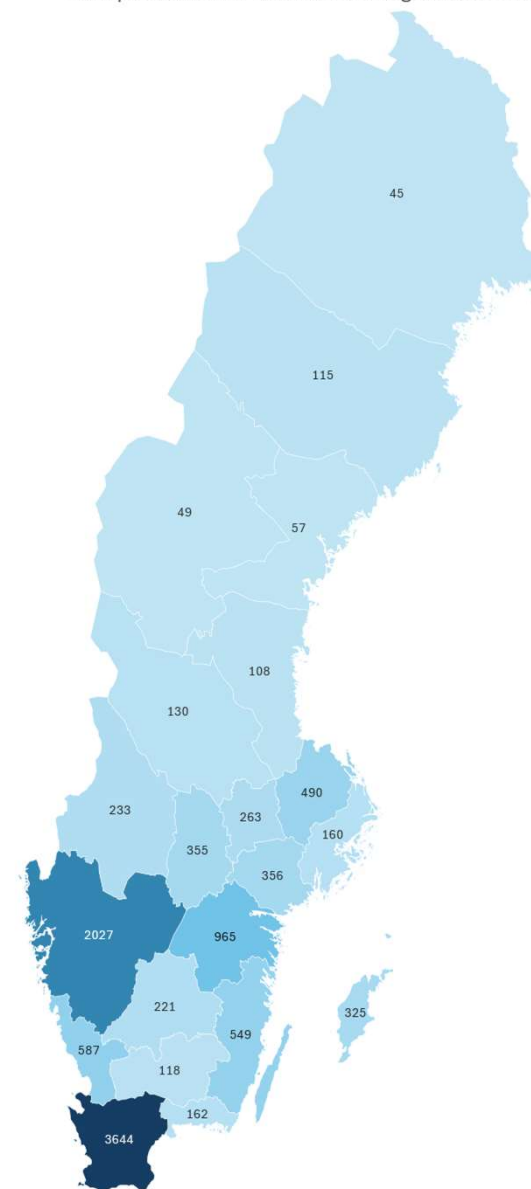
Mikronäringsämnen från inhemsk produktion 2024 som andel av behovet för befolkningen. Vegetabilier = potatis, ärtor, grönsaker, frukt och bär, olja från oljeväxter, socker från sockerbeta, stärkelse från potatis. Behovet är baserat på så kallat AR (*average requirement*) i NNR (2023).

Nyckeltal

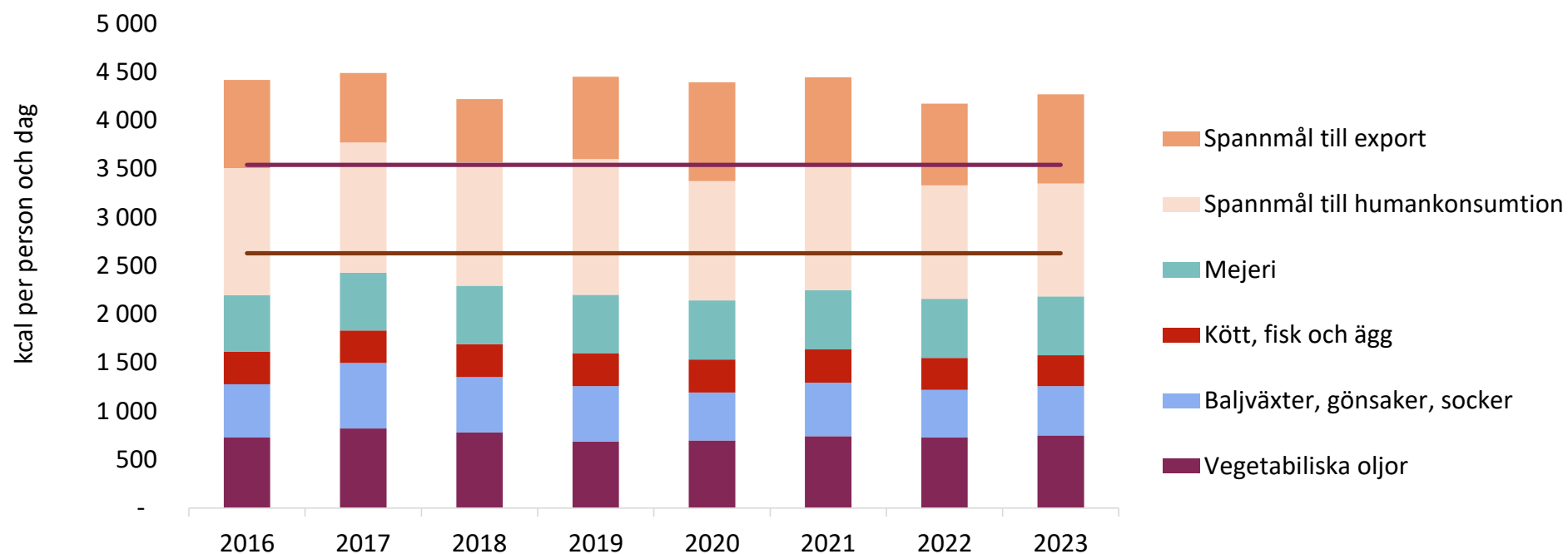
Merparten av maten produceras i Skåne och Västra Götaland

Total produktion av livsmedel i Sverige under 2023 (Tcal)

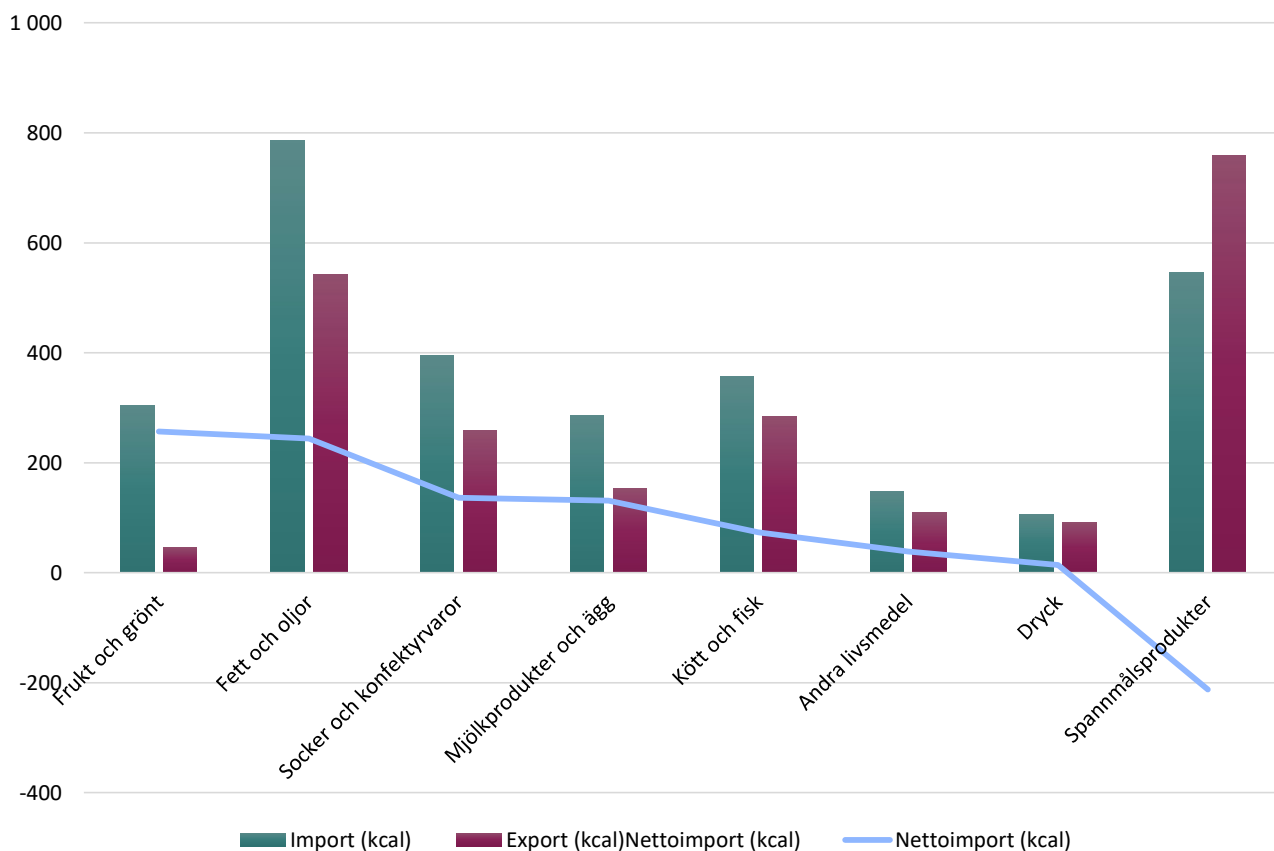

EU:s inre marknad är en del av vår livsmedelsförsörjning

Nyckeltal

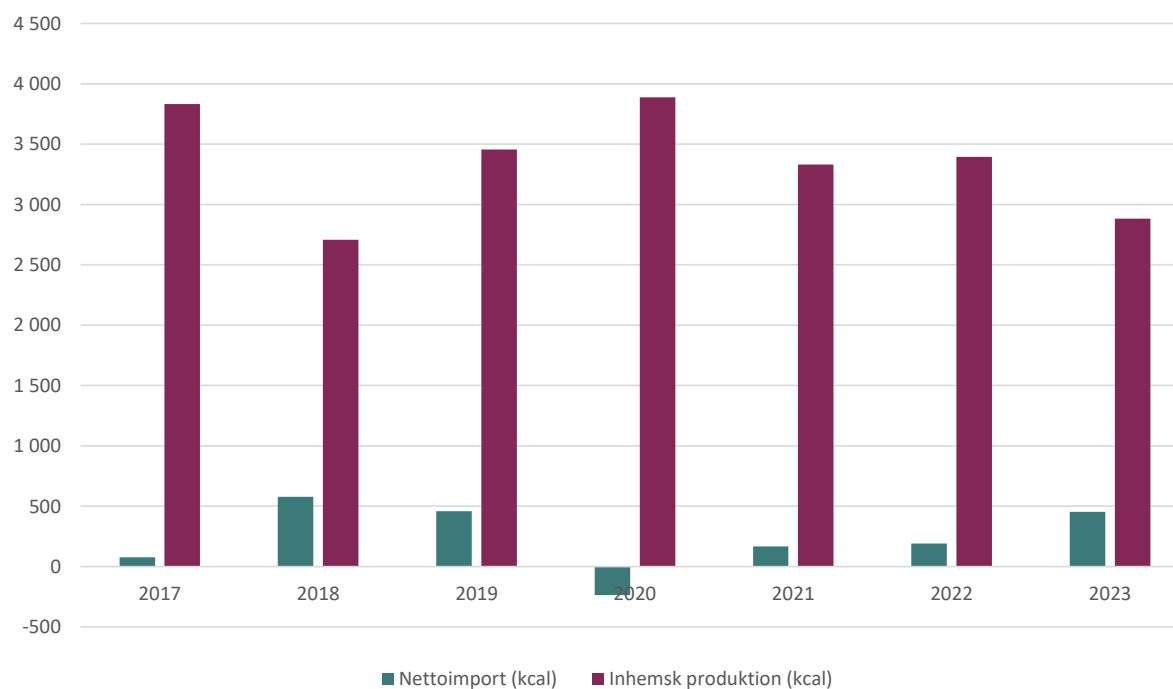
Sverige har en stor utrikeshandel med livsmedel

Import		Export	
kcal per person och dag	Land	kcal per person och dag	Land
469	Danmark	329	Danmark
370	Nederländerna	313	Norge
317	Norge	174	Nederländerna
310	Tyskland	171	Finland
154	Italien	158	Tyskland
153	Finland	150	Förenade kungariket
148	Polen	142	Spanien
129	Belgien	120	Polen
101	Frankrike	83	Frankrike
90	Litauen	70	Belgien

Nyckeltal

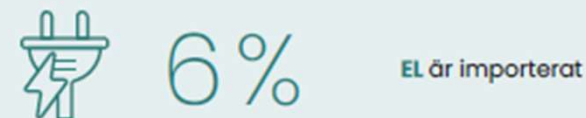
Utrikeshandel i relation till vår produktion, över tid

Nyckeltal

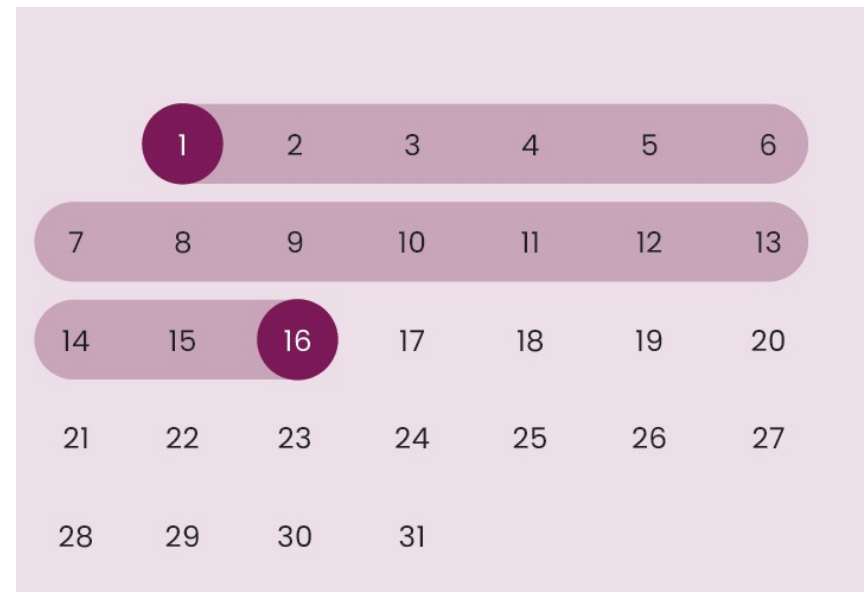
Insatsvaror

” att minska de här och andra sårbarheter är viktigt för att klara livsmedelsförsörjningen även vid kris, höjd beredskap och ytterst krig. Därför arbetar Livsmedelsverket och Jordbruksverket på olika sätt för att öka robustheten i hela livsmedelskedjan. Bland annat genom vårt gemensamma investeringsprogram för livsmedels- och dricksvattenberedskap”

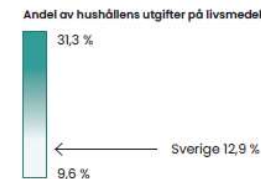
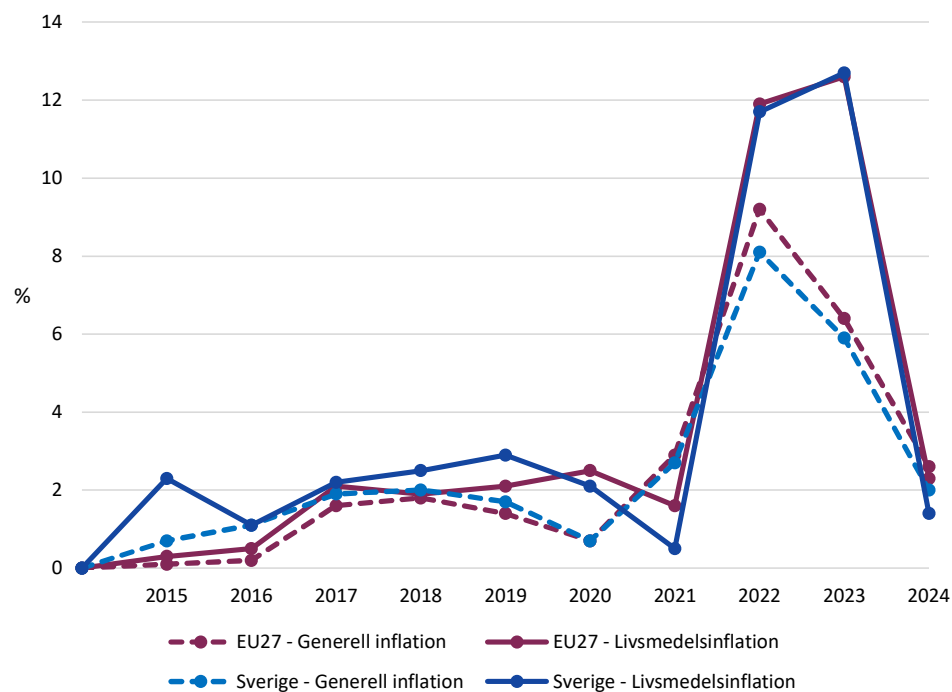
Daglivvaruhandelns lager

En grov uppskattning är att det finns cirka **två veckors** energibehov i lager inom dagligvaruhandeln (lager och butik), om vi räknar med det faktiska behovet vid höjd beredskap (fysiologiskt energibehov + svinn = 2 627 kcal per person och dag).

Nyckeltal

Sverige har hög livsmedelstrygghet även om priserna har stigit sedan 2022

Nyckeltal

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel men många tar vattnet i kranen för givet

19%

Andelen svenskar som uppskattade att deras hemberedskap på dricksvatten inte skulle täcka mer än en dags behov

89%

Andelen befolkning som får sitt vatten via kommunala VA-system

134liter

Genomsnittlig användning per person och dygn i Sverige 2023

Sveriges kapacitet att producera mat är i grunden god

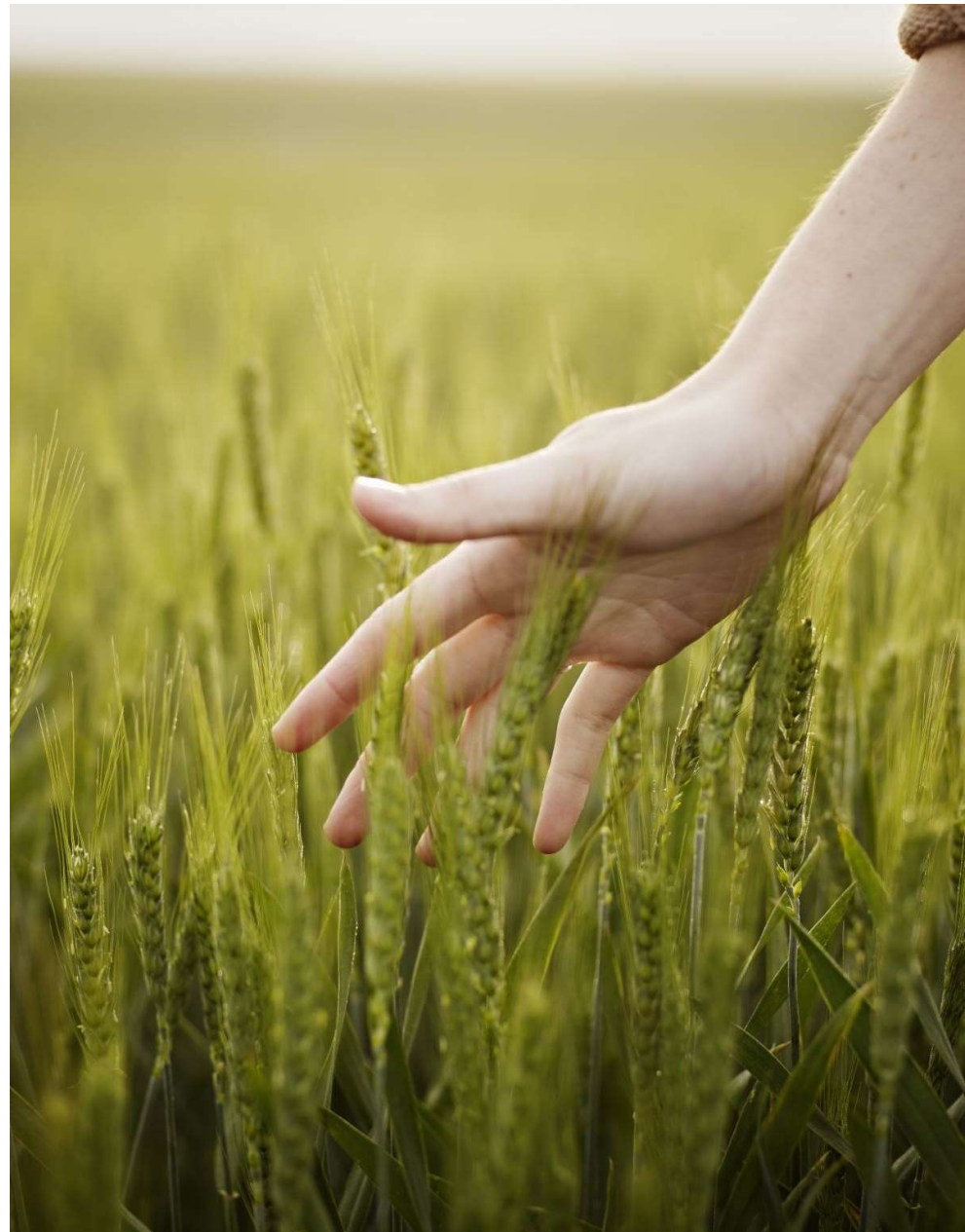
- Om vi själva skulle äta allt som produceras under ett år här i Sverige skulle det kunna täcka energibehovet hos en befolkning på 14 miljoner individer. Men vi skulle i så fall inte kunna äta på samma sätt och samma saker som idag.
- Handeln med andra länder, särskilt inom EU, är en viktig del av Sveriges livsmedelsförsörjning idag och framöver. Den bidrar med stabilitet, viktiga insatsvaror och gör att vi har ett rikare och bredare utbud av livsmedel året om.
- Det finns dock många beroenden och sårbarheter i den svenska livsmedelsförsörjningen. Vi är beroende av import av insatsvaror, till exempel diesel, mineralgödsel och reningskemikalier. Beroendet av el, IT, transporter och infrastruktur är också stort.
- Livsmedelsberedskapen måste stå på flera ben för att vara motståndskraftig. En stark inhemsk/svensk livsmedelsproduktion är ett viktigt ben i beredskapen.

Tack!

Rapporten finns här:

[2025 - Livsmedelsförsörjningen i siffror](#)

Livsmedelsföretags personalförsörjning under höjd beredskap

Magdalena Frykstrand, Livsmedelsverket

Vad gäller under höjd beredskap?

- Anställda ska fortsätta att gå till arbetet som vanligt – det regleras i anställningsavtalet
- Värnplikt, civilplikt och allmän tjänsteplikt trumfar anställningsavtalet
- Regeringen kan föreskriva om allmän tjänsteplikt

Behöver jag krigsplacera min personal?

- Det är bara för de personer som omfattas av värnplikt och civilplikt som krigsplacering också innebär skyldigheter
- Krigsplacering med grund i anställningsavtalet innebär inte någon skärpt tjänstgöringsskyldighet för den anställde
- Om ett företag skulle krigsplacera sin personal betyder det alltså inte att den är säkrad under höjd beredskap

Det händer efter utredningen Plikten kallar!

- Utredningen Plikten kallar! (SOU 2025:6) menar språkbruket om krigsplacering är missledande och föreslår ett annat system
- Livsmedelsverket avvaktar hur utredningen tas vidare av regeringen
- För närvarande ger Livsmedelsverket inga utlåtanden som grund för krigsplacering
- Statliga myndigheter samverkar om hur man ska hantera frågan om krigsplacering och allmän tjänsteplikt

Vad kan ett livsmedelsföretag göra redan nu?

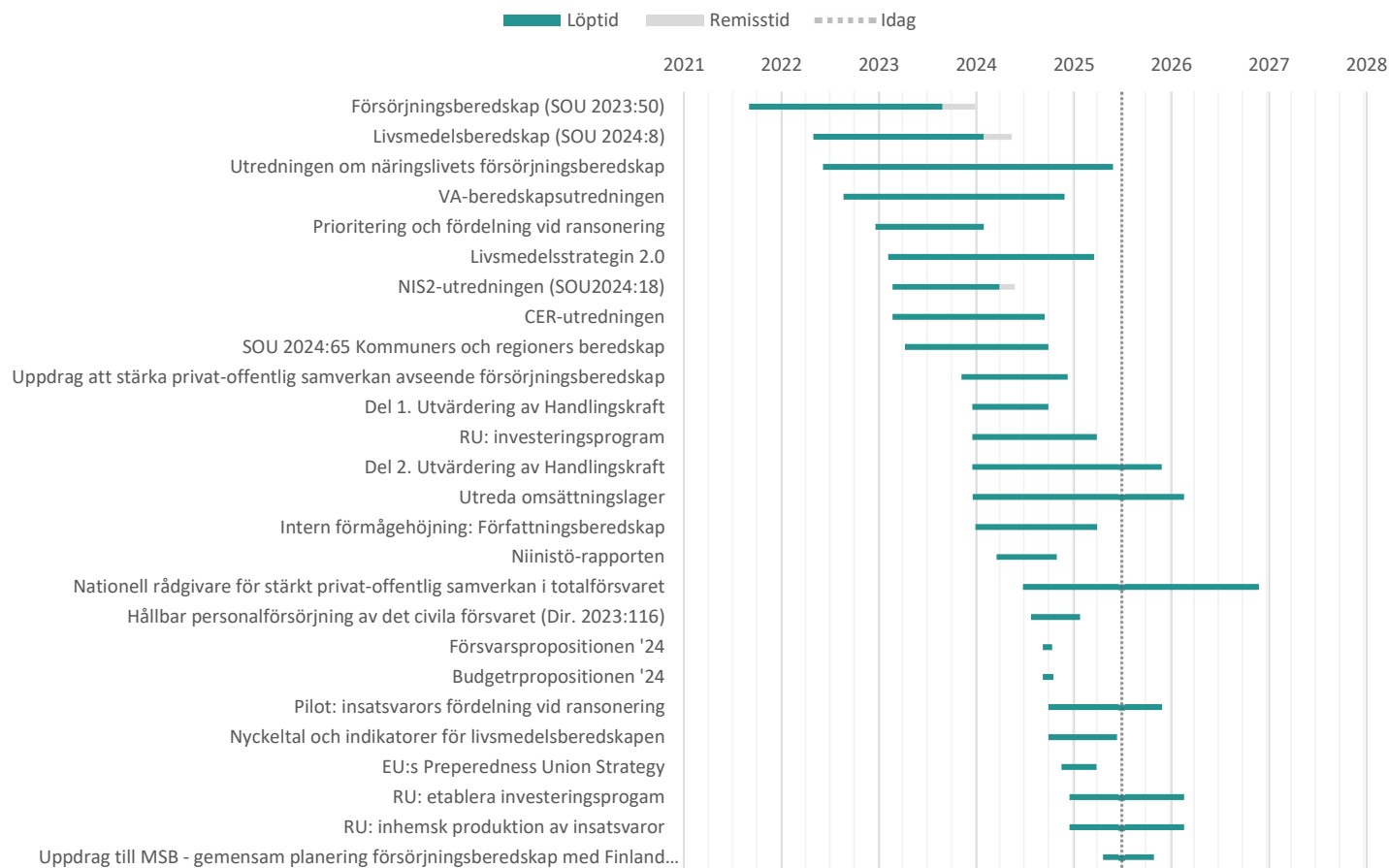
- Skapa en krigsorganisation om du bedömer att din verksamhet är viktig för totalförsvaret
- Krigsorganisationen är till för att verksamheten ska kunna hantera störningar och fungera även vid höjd beredskap och ytterst krig
- Företag som har en krigsorganisation är bättre förberedda, men det finns inga krav på att privata företag ska ha det
- Regeringen är tydlig med att alla aktörer, offentliga och privata, ska vidta de åtgärder de kan för att förbereda sig

Vill du veta mer?

Mer information om krigsplacering, värnplikt, civilplikt och allmän tjänsteplikt hittar du här:

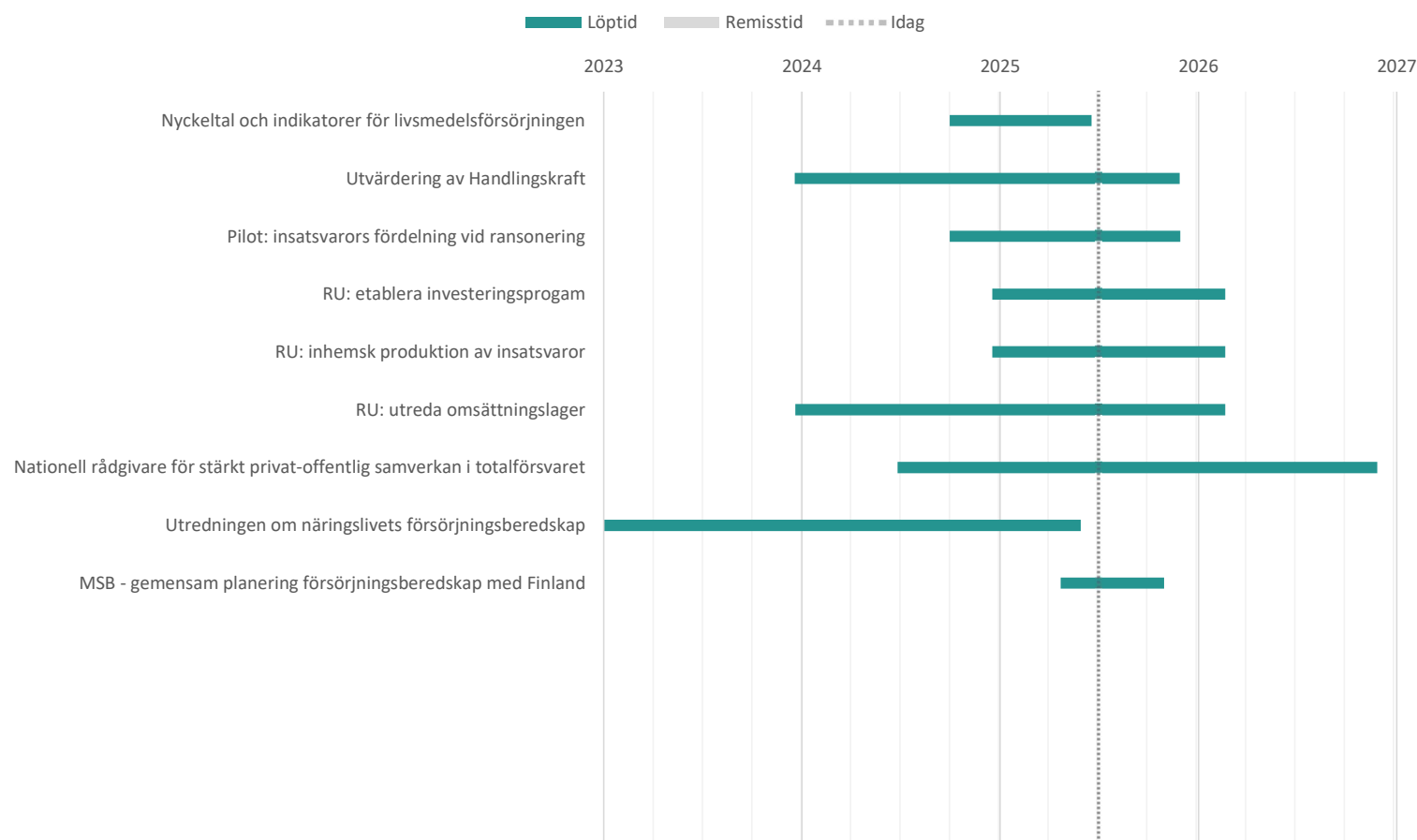
- [Länk till vår webbplats](#)
- [MSB webinarium](#)
- [Länk till utredningen](#)

Utredningar och uppdrag

Inspel?
skal@slv.se

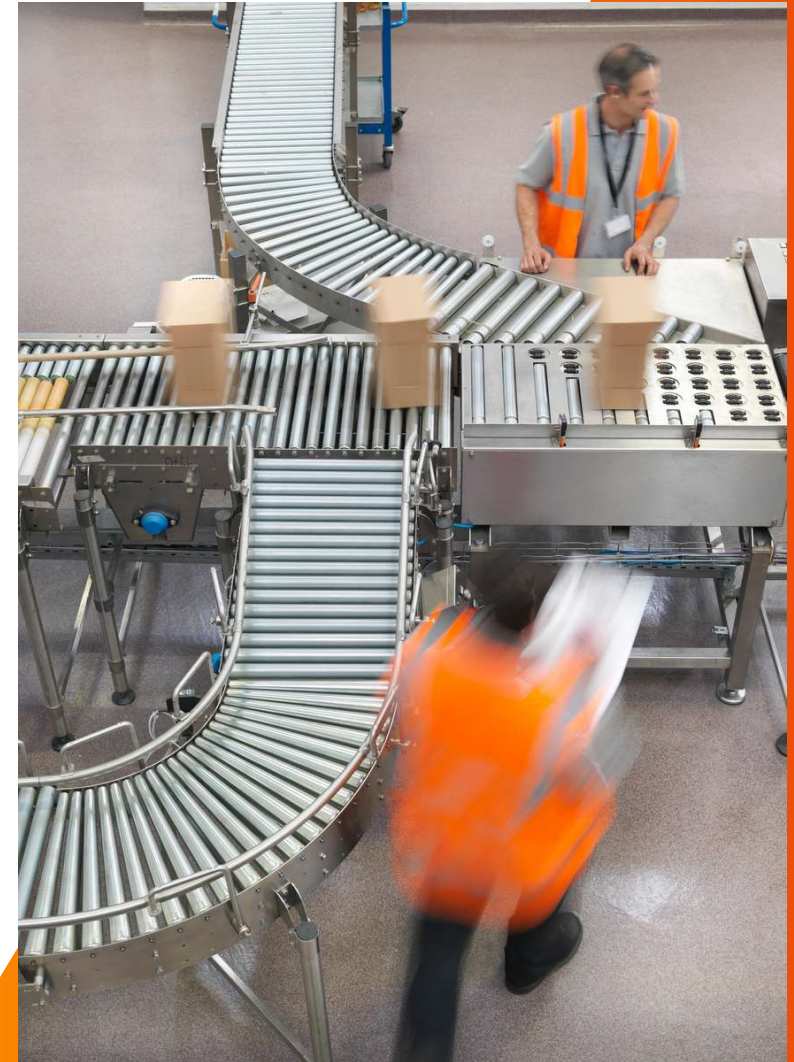
Utredningar och uppdrag – aktuellt

Inspel?
skal@slv.se

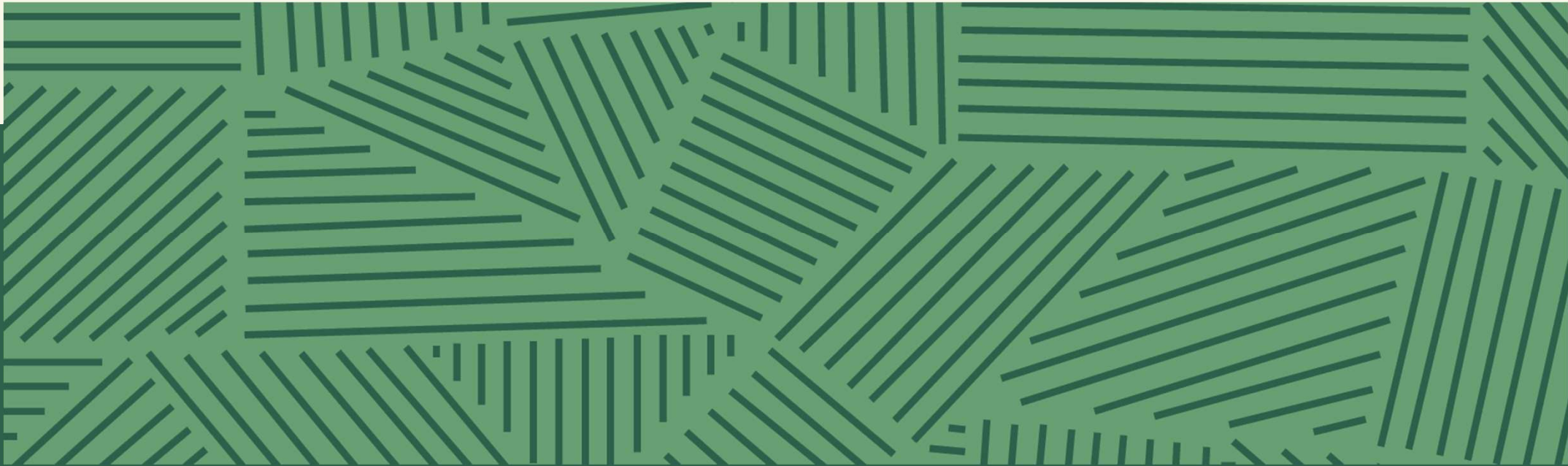
Vad händer i SKAL i höst?

- Utredningen om näringslivets försörjningsberedskap: diskussionspass på SKAL-möte under hösten?
- Företagspresentationer, finns det intresse?
- Utforma utbildning för näringslivet: vi återkommer efter sommaren...
- Inspel och idéer välkomnas!

Anna Nordström 250704

Lägesbild Jordbruksverket

Marknadsläget

Lägesrapporter om marknadsläget i jordbrukssektorn

Du kan läsa mer här:

<https://jordbruksverket.se/mat-och-drycker/handel-och-marknad/priser-och-marknadsinformation-for-livsmedel>

Sammanfattning

Faktor	Senaste månaden	Senaste året
Världsmarknadspriser jordbruksprodukter	-0,8%	+6,0%
Världsmarknadspris för olja	+15%	-5%
Svensk produktion – animalier	Mjök +2% Nötkött -14% Griskött +4%	Mjök Oförändrat Nötkött -5,6% Griskött- +1,4%
Svenska produktpriser – vegetabilier	-1,0	-2,7%
Svenska produktpriser animalier	Oförändrat%	12,9%
Svenska produktionsmedelspriser	-0,8%	2,2%
Lönsamhet		Förbättring
Valutakurs SEK/USD	Förstärkning	+10%

- Inga långtgående effekter av den torra och varma väderleken under april och inledningen av maj. Mer nederbördsrik och svalare väderlek från mitten av maj positiv för både spannmål och vall.
- Första skörden av vall normal eller över normal avkastning i de allra flesta områden av landet där skörden genomförts. Goda förutsättningar även för en bra avkastning för spannmål, oljeväxter med flera grödor.
- Det rapporteras inte några anmärkningsvärt stora angrepp av sjukdomar och skadegörare på växterna.
- **Newcastlesjuka**
Inte tillåtet att vaccinera idag, men JV har nu kommit fram till att fördelarna överväger nackdelarna och tagit fram förslag på föreskriftsändringar.

Lägesbild Livsmedelsverket: dricksvatten samt livsmedel i leden efter primärproduktionen

Livsmedelsverkets samlade bedömning 2025-06-24: tillgången till mat och dricksvatten bedöms vara god på kort, medellång och lång sikt. Men det finns omvärldsfaktorer som kan få påverkan på Sveriges livsmedels- och dricksvattenförsörjning på medellång och lång sikt.

- Väderläget kan påverka skördar och tillgången till foder i primärproduktionen, något som kan få följdverkningar i hela livsmedelskedjan på både medellång och lång sikt.
- Ett ansträngt läge i dricksvattenförsörjningen i vissa delar av landet på grund av låga grundvattennivåer. Vattenbrist lokalt kan även påverka livsmedelsindustri i området. Vi uppmanar till en proaktiv dialog mellan stora användare och kommun/länsstyrelse, i de områden där det är relevant.
- Livsmedelsverket uppmanar fortsatt verksamhetsutövare inom livsmedels- och dricksvattenområdet att ha vaksamhet samt att rapportera och anmäla händelser som avviker från det normala till ansvarig myndighet.
- Livsmedelsverket uppmanar företag att ha en kontinuitetshantering för olika faktorer som kan påverka tillgång till och leveranser av insatsvaror och tjänster.

(Lägesbilden i sin helhet bifogas mötesdokumentationen).

Föredragande: Johanna Jansson, johanna.jansson@slv.se

SKAL-konferens!

Nästa konferens planeras till den 26 – 27 mars 2026 i Stockholm

Lästips och länkar

Aktuell lägesbild publicerad av Energimyndigheten 2025-06-24

[Lägesbild Sveriges energiläge](#)

Regeringen har beslutat om nya beredskapssektorer för industri, byggande och handel respektive utrikeshandel

[Nya beredskapssektorer ska stärka Sveriges civila försvar - Regeringen.se](#)

Rapporter från Konkurrensverket, om beredskapsavtal resp. lönsamheten i livsmedelskedjan

[Avtalad beredskap – en upphandlings- och statsstödsrättslig analys](#)

[Fortsatt stabil lönsamhet trots rekordhöga matpriser](#)

Utbildningar säkerhet i industriella informations- och styrsystem, sista anmälningdag i augusti

[Grundkurs i säkerhet i industriella informations- och styrsystem | MSB](#)

[Praktisk incidenthantering i industriella informations- och styrsystem | MSB](#)

Övriga frågor

Kommande möten

Möten 2025, inbjudningar har skickats ut från vår funktionsmejladress: skal@slv.se

Nästa möte är 15 aug kl 10:30 – 11:30

Vi tar gärna emot tips på presentationer!

[Länk till hemsida dokumentation SKAL](#)

Om någonting inträffar som inte hör till det vanliga – kontakta oss!

För att nå myndigheten, registrator är bemannad hela sommaren: livsmedelsverket@slv.se

Livsmedelsverket nås utanför kontorstid via TiB (tjänsteman i beredskap)
tel. 018-101 502, tib@slv.se

Polisens incidentnummer för samhällsviktig verksamhet (mejl 15 maj)

Om ni har frågor som inte är akuta eller vill att vi kontaktar er, maila till livsmedelsforsorjning@slv.se för SKAL-mötesfrågor skal@slv.se

Tack för idag!